



# Un actiu per a la història agrària

MARQUÈS, Josep M.  
*Els masos de Fornells.*  
 Ajuntament de Fornells  
 de la Selva, 1999. 239 pàgines.

ENTENEM QUE *Els masos de Fornells* disposa d'una triple utilitat: l'autor, Josep M. Marquès, com a rigorós investigador que és, hi difon un important volum documental —procedent, bàsicament, d'arxius eclesiàstics—, que permet resseguir part de la història de Fornells, des d'èpoques medievals, i que constata, a partir de la naixença i la desaparició de masos, l'evolució demogràfica i social de la vila; d'altra banda, el treball ajuda a conèixer millor la realitat territorial del municipi, i, finalment, serveix per conscienciar la ciutadania de la necessitat de preservar i respectar el patrimoni arquitectònic.

El treball presenta 78 masos amb les seves corresponents fitxes descriptives, on consta el nom del mas (la qüestió toponímica acostuma a ser complicada, i a voltes exigeix treballar especialment a partir d'hipòtesis o generalitzacions —el cas del mas Tirirng n'és una mostra palpable), les terres que posseís i el nom dels propietaris i els residents que ha tingut al llarg de la història. Cada fitxa inclou, també, un plànol general del municipi i un de particular per situar el mas descrit.

En les darreres dècades la desertització del camp ha compor-

tat un abandonament progressiu dels masos i, en el pitjor dels casos, el seu posterior deteriorament. Per això treballs com el de Josep M. Marquès són molt oportuns per reclamar l'atenció ciutadana a favor de la conservació d'un patrimoni molt característic de Catalunya. Com és lògic, sovint la funció primitiva del nucli de la producció agrària ha desaparegut, però si més no caldrà esperar que la seva funció més actual, com a primera o segona residència, en comporti una garantia de conservació.

Lluís Costa

## novetats – novetats – novetats – novetats

ANGLADA, M. Àngels. *Paisatge amb poetes*. Barcelona: Destino, 1999. 176 p. [reedició].

BOSCH, M. Àngels. «Josep Pous i Pagès. Antiindustrialisme i valors gentry». *El Contemporani*, núm. 16 (setembre-desembre 1998), p. 36-43.

CASTILLO, M. Montserrat. «Joan Llaverrias. L'il·lustrador». *Revista de Catalunya*, núm. 135 (1999), p. 57-77.

CLAVIJO, Julio. *La població refugiada a Olot durant la Guerra Civil (1936-1939)*. Estudi i fons documentals. Olot: El Bassegoda, 1997. 203 p.

COLLADO, M.A.; SANDOVAL, J. «Catàleg de cavitats de Sant Feliu de Guíxols». *Excursionisme*, núm. 274 (febrer 1999), p. 35-49.

Costa Brava. *Pinneu de Girona. El país de les vacances*. Girona: Patronat de Turisme Costa Brava/Pirineu de Girona, 1999. 100 p.

DALMAU I FONT, Agustí. *Llanars*. Girona: Caixa de Girona/Diputació de Girona, 1999. 96 p.

Diversos autors. *La invenció de les llengües nacionals* [a cura de Francesc Feliu i Cristina Juher]. Barcelona: Quaderns Crema, 1999. 177 p.

FÀBREGA, Jaume. *Els quatre elements i les arrels del menjar*. Girona: Diputació de Girona, 1999. 256 p.

FERNÁNDEZ PUERTAS, Víctor. «Pablo Picasso i Salvador Dalí: història d'una amistosa enemistat». *Revista de Catalunya*, núm. 138 (1999), p. 79-93.

FONALLERAS, Josep M. «La Universitat de Girona i el mite de la normalització lingüística». *Nous Horitzons*, núm. 150 (tardor 1998), p. 35.

GARCÍA CORNELLÀ, Dolors. *Quan es cremen els gira-sols*. Barcelona: Columna, 1999. 134 p.

LLENA, Antoni. *La gana de l'artista*. Barcelona: Edicions 62, 1999.

*Mapa administratiu de les comarques de Girona*. Institut Cartogràfic de Catalunya i Diputació de Girona, 1998.

NADAL, Josep Maria. «Discurs d'inauguració del curs acadèmic 1998-1999 del Sistema Universitari Català». *Revista de Catalunya*, núm. 135 (1999), p. 44-57.

PANERO, José Luis. *Enigmas y despedidas*. Barcelona: Tusquets, 1999. 69 p.

PRADA, Pere. *Avi*. València: Belinchón, 1996. 72 p.

PUIG, Lluís Maria de. *Gironella, la izquierda europeísta*. Madrid: Fundación Españoles en el Mundo, 1999. 80 p.

RIGOBON, Patrizio. «Il mito storiografico di Jaume Vicens Vives dopo l'agiografia». *Spagna Contemporanea*, núm. 13 (1998), p. 171-176.

ROCAS JORDI, Àlex. «El castell de Montgrí, talaia del Baix Ter». *Revista del Col·legi de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya*, núm. 109 (estiu 1999), p. 39-45.

ROQUÉ I PAU, Carles. *Cartografia temàtica de les terres gironines 12: Geotècnia*. Girona: Universitat de Girona, 1998.

RORTY, Richard. *El pragmatisme, una versió*. Vic; Girona: Eumo i Universitat de Girona, 1998. 276 p.

SAGRERA I BOSCH, Montserrat. *Jo també he cregut en l'amor*. Lleida: Pagès, 1998. 69 p.

SALVATELLA, Pere; TROBAJO, Núria. *A l'escola falta gent! Les escoles de les Escaules i Boadella d'Empordà*. [s. l.]: Ajuntament de Boadella d'Empordà, 1998. 85 p.

SIMON, Antoni. «El creixement poblacional català del segle XVI i la immigració francesa. Aspectes demogràfics i socials». *Felipe II y el Mediterráneo. Volumen I: Los recursos humanos y materiales*. Madrid: Sociedad Estatal para la Commemoración de los centenarios de Felipe II i Carlos V, 1999. P. 79-98.

VICENS VIVES, Jaume. *Textos fonamentals* [Selecció, presentació i notes de Jordi Galí]. Barcelona: Barcelonesa d'Edicions, 1999. 190 p.